

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.III.37.778/2020/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Demjén Péter előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: dr. Tóth T. Zsolt ügyvéd (cím2)

Az alperes: Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (cím3)

Az alperes képviselője: rendőralezredes

A per tárgya: menekültügyben hozott közigazgatási határozat megtámadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes, 15. szám alatt

Az elsőfokú bíróság neve és a felülvizsgálattal támadott határozatának száma: Fővárosi Törvényszék 2020. július 9. napján kelt 12.K.704.986/2020/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az ukrán állampolgárságú felperes 2019. április 1. napján munkavállalás célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet terjesztett elő, amelynek a hatóság 2021. március 27. napjáig helyt adott. A felperes munkáltatója 2019. október 21. napján arról értesítette a hatóságot, hogy a felperes munkaviszonya megszűnt, erre tekintettel a tartózkodási engedély visszavonásra került.

[2] A felperes 2019. október 27. napján kilépésre jelentkezett a határátkelőhelyen, ahol a határrendészet járőrei ellenőrzést követően megállapították, hogy a felperes ellen az orosz hatóságok nemzetközi elfogatóparancsot adtak ki.

[3] Az elfogatóparancsra tekintettel a Fővárosi Törvényszék a felperes ideiglenes kiadatási letartóztatását rendelte el. A kiadatás miatt jelenleg büntetőeljárás van folyamatban a felperessel szemben a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumának Nemzetközi Csoportja előtt.

[4] A felperes ezt követően jogi képviselője útján 2019. november 8. napján menekültügyi kérelem benyújtása iránti szándéknyilatkozatot terjesztett elő. A személyes meghallgatás során előadta, hogy azon bűncselekmény, amely miatt az oroszok a kiadatását kérték már lezárult, elismerte bűnösségét és a büntetésül kiszabott pénzbírságot megfizette. A kiadatási kérelem valós indoka az, hogy a felperes 2016. februárjától szerződéses katona lett és ukrán oldalon antiterrorista katonai hadműveletekben vett részt az ukrán-orosz konfliktusban.

[5] Az alperes a 2020. március 27. napján kelt 106-M-2575/2020. számú határozatával a felperes elismerés iránti kérelmét mind a menekültkénti, mind az oltalmazottként történő elismerés tekintetében elutasította, egyidejűleg megállapította, hogy a felperes vonatkozásában az Ukrajnába történő visszaküldés tilalma nem áll fenn. A felperest az Európai Unió területéről az Ukrán Köztársaság területére kiutasította, és 1 év időtartamra beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el vele szemben.

[6] A menedékkérelemmel összefüggésben leszögezte, hogy a felperest érő fenyegetés nem Ukrajna, hanem Oroszország irányából érkezik. Az alperes országinformációt szerzett be a kiadatási eljárás ukrán, nemzeti szabályozása kapcsán, amelynek során megállapításra került, hogy Ukrajna nem adja ki az ukrán állampolgárokat más országok részére, azaz amennyiben a kérelmező visszatér Ukrajnába, akkor az állam képes védelmet nyújtani számára Oroszország kiadatási kérelmével szemben.

[7] Az oltalmazottkénti elismerés vonatkozásában szintén kiemelte, miszerint nem állapítható meg, hogy a felperest hazájába visszatérve kínzás, kegyetlen, embertelen bánásmód vagy büntetés egyéni veszélye fenyegetné. Ismételten hangsúlyozta, hogy a kérelem alapját adó fenyegetés nem a származási ország, hanem egy harmadik ország, Oroszország részéről lépett fel. Összességében megállapította, miszerint pusztán amiatt, hogy a felperes Ukrajnában – vagy származási régiójában tartózkodik –, nincs kitéve megkülönböztetés nélküli erőszak veszélyének, minek következtében a felperes

oltalmazottkénti elismerése a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) 61. § c) pontja alapján sem indokolt.

[8] A visszaküldés tilalmának vizsgálata során az alperes hangsúlyozta, hogy a Met. 45. § (1) bekezdésében foglaltak nem állnak fenn, ugyanis a felperes következmények nélkül vissza tud térni származási országába.

Az elsőfokú ítélet

[9] A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[10] Indokolásában hangsúlyozta, hogy a bíróságnak az orosz hatóságok részéről megfogalmazott kiadatási kérelem elbírálására nincs hatásköre, jelen per tárgyát a felperes elismerés iránti kérelmét elbíráló alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata képezte.

[11] Kiemelte, hogy az Alaptörvény és a Met. rendelkezései alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperesi hatóságnak az elismerés iránti kérelem vizsgálatát, elbírálását a felperes származási országa viszonylatában kell elvégeznie, illetve az elismerés iránti kérelem a származási ország viszonylatában értelmezendő. Mindezen nem változtat az a körülmény, hogy a felperessel szemben egy harmadik ország kiadatás iránti kérelmet terjesztett elő.

[12] Rámutatott, hogy oltalmazottként történő elismerés, valamint a visszaküldés tilalmának feltételeit szintén a kérelmező származási országának viszonylatában kell vizsgálni. E körben szintén nem értékelhető, hogy a felperessel szemben kiadatási kérelem iránti eljárás van folyamatban.

[13] Az alperes ennek megfelelően – a felperes nyilatkozatai, valamint a származási ország kapcsán beszerzett országinformációk alapján – helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes menekültkénti, illetve oltalmazottkénti elismerés iránti kérelme nem alapos, továbbá, hogy a felperessel szemben a visszaküldés tilalma nem áll fenn.

A felülvizsgálati kérelem

[14] A jogerős ítélettel szemben a felperes jogszabálysértések megjelölésével mellett felülvizsgálati kérelmet – és abban azonnali jogvédelem iránti kérelmet – nyújtott be, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa), ab) és ac) alpontjára hivatkozással.

[15] Hangsúlyozta, hogy amennyiben a kiadatási kérelemnek helyt adnak, akkor súlyos üldöztetésnek lenne kitéve, amellyel szemben nem tudna védekezni, halálra, vagy hosszú börtönbüntetésre ítélnék. Jelenleg egyetlen személy sincs biztonságban Ukrajnában, aki katonaként szolgál vagy szolgált.

[16] Kiemelte továbbá, hogy menedékkérelmét éppen az Oroszországba történő kiadatás okán nyújtotta be, ennek ellenére az alperes nem eszerint az egyedi körülmény szerint vizsgálta kérelmét, hanem annak ellenére, hogy megállapította az Oroszország felől érkező közvetlen fenyegetést, elutasította a kérelmet. Az alperes és a bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a menedékkérelem elbírálása során a származási ország szerinti országinformációkat kell alapul venni ilyen esetekben. Álláspontja szerint ezen jogkérdés társadalmi súlya is indokolja a felülvizsgálati eljárás lefolytatását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására nincs lehetőség.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége

miatt indokolt.

[19] A felperes elsőként a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása okán kérte a felülvizsgálati kérelem befogadását. E körben hangsúlyozandó, hogy a Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[20] Mindebből következőleg a Kp. ezen pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az adott elvi jelentőségű jogkérdés kapcsán már – akár többféle – kialakult bírói gyakorlat létezik. Hangsúlyozza a Kúria azonban, hogy a jogerős ítélet alapjául szolgáló jogkérdést illetően – nevezetesen, hogy mely ország kapcsán kell beszerezni az országinformációt akkor, ha a kérelmezővel szemben egy harmadik ország kiadatás iránti kérelmet terjesztett elő – kialakult joggyakorlat(ok)ról nem lehet beszélni. Korábbi kúriai/legfelsőbb bírósági döntések ezen kérdés kapcsán nem voltak fellelhetők,

amelyből egyenesen következik, hogy a jelen felülvizsgálati kérelemben is taglalt jogkérdés az alsóbb fokú bíróságokon szintén nem fordult elő ezt megelőzően. Megjegyzendő, hogy ilyen bírósági döntésekre a felperes sem utalt felülvizsgálati kérelmében. A Kp. ezen pontja kifejezetten az egységes joggyakorlat megteremtését kívánja előmozdítani, ezen befogadási ok esetén tehát nem nélkülözhető annak vizsgálata, hogy az adott kérdés kapcsán egyáltalán létezik-e bírói joggyakorlat. Amennyiben nem, úgy a felülvizsgálati kérelem befogadásának ezen pontra hivatkozással nincs helye.

[21] A felperes a jogkérdés különleges súlya, társadalmi jelentősége okán is kérte a felülvizsgálati eljárás lefolytatását. A Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve az ügy társadalmi jelentőségére alapítottnak a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában és ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel. A Kúria a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az adott ügy a jogalanyok széles körét érinti.

[22] A Kp. ezen pontja alapján a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának abban az esetben van helye, ha a kérelem alapjául szolgáló jogkérdés a bíróságok előtt tömegesen merül fel, vagy az a társadalom széles körét közvetlen vagy közvetett módon érinti. Mindez azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatásához nem elégséges, hogy az adott jogkérdés kapcsán ne legyen irányadó felsőbbbírósági gyakorlat, szükséges, hogy az adott ügy – illetve a bíróság által abban elfoglalt jogi álláspont – ne csak az adott ügyben érintetteknek legyen kihatással közvetve, hanem az adott ügyben nem szereplő jogalanyok helyzetét illetően is irányt mutasson. Jelen esetben azonban a Kúria ezen körülményt nem látta megállapíthatónak, ugyanis a felperes menedékkérelmének mikénti elbírálása a jogalanyok széles körét semmilyen formában nem érinti, ezt meghaladóan a felvetett jogkérdés bíróságok előtti tömeges előfordulásáról a Kúriának nincs tudomása. Mindezek okán a felülvizsgálati bíróság a Kp. ezen pontja alapján sem látta indokoltnak a felülvizsgálati eljárás lefolytatását.

[23] A felperes végezetül hivatkozott az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének szükségességére is. Ennek kapcsán hangsúlyozandó, hogy sem az elsőfokú ítélet, sem az alperesi határozat, de maga a felülvizsgálati kérelem sem hivatkozik uniós jogra. A felperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg, hogy mely uniós jogszabályt érintően és pontosan milyen indok alapján kéri az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését. Alkalmazandó és értelmezésre szoruló uniós jogszabály hiányában előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének és így a felülvizsgálati kérelem ezen okból történő befogadásának nincs helye.

[24] Az előzőekben kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati eljárás – mint rendkívüli jogorvoslati eljárás – lefolytatását nem látta indokoltnak, ezért a felperes felülvizsgálati kérelméről a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

[25] Figyelemmel arra, hogy a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálására nem került sor, a Kúria az azonnali jogvédelem iránti kérelemtől való döntéshozatalt mellőzte.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[26] Kp. 118. § (1) és (3) bekezdés

Záró rész

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül határozott.

[28] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. október 21.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke; Dr. Demjén Péter s.k. előadó bíró; Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő